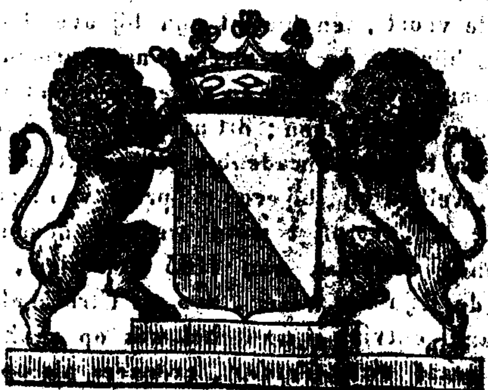
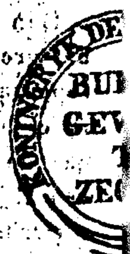
A°. 1839. № 36.

UTRECHTSCHE COURANT.

MAANDAG, den 25. Maart.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouderen der stad Utrecht,

Gehoord de voordragt daartoe door de kommissie tot het Voerwezen gedaan,

Brengen bij deze ter kennis van alle Stalhouders, Verhuurders van Rijtuigen, Voerlieden, Sleepers en diergelijken, hun beroep binnen deze Gemeente uitoefenende, dat de voormelde kommissie, krachtens art. I. der ordonnantie op het Voermanswezen te Utrecht, van 21. Sept. 1829, op Dingsdag 26. Maart aanstaande zal aanvangen met het ten haren overstaan doen inspecteren der rijtuigen bij gedacht reglement bedoeld, en dat mitsdien ieder Stalhouder, enz., wonende in de Wijken A. B. C. D. E. F en G. op gemelde 26. Maart, en die in de Wijken H. I. K. L. en M. woonachtig Woensdag den 27. Maart daaraanvolgende, des morgens ten 9 ure, deszelfs Rijtuigen zal moeten te voorschijn brengen, met in achtneming ook van het bepaalde bij Publicatie van 6. Augustus 1838.

Voorts dat de bedoelde inspectie zal plaats hebben aan het Munsterkerkhof alhier, en geschieden door den daartoe benoemden en beëedigden Keurmeester, terwijl de Rijtuigen achter elkander zullen behooren geplaatst te worden, invoege als bevorens is en namens de directie van Politie zal worden aangewezen.

Eindelijk hebben Burgemeester en Wethouderen gemeend, ieder Stalhouder, enz. te moeten herinneren aan de nakoming der bepalingen, vervat bij art. 3 en 13 van meergemelde Ordonnantie, betreffende het doen van aangifte van nieuw aangeschafte of buiten hun beroep gestelde Rijtuigen, te welken einde dagelijks ter Secretarie dezer stad, des morgens van 10 tot 2 ure, uitgezonderd de Zon- en Feestdagen, gelegenheid gegeven zal worden.

Utrecht den 18. Maart 1839.

Burgemeester en Weth. voorn.
L. T. NEPVEU, Weth.
Ter ordonnantie van dezelve,
W. G. v. DIJK. L. S.

De Weduwe MIJNTJE VAN DEN BRINK, die zich, in zake de Nationale Militie, gewend heeft aan den Heer Staatsraad-Gouverneur dezer Provincie, wordt opgeroepen zich onverwijld aan te melden aan het Militair Bureau ten Stadhuize.

Utrecht den 19. Maart 1839

Burgemeester en Wethouderen voornoemd,
Ter ordonnantie van dezelven.
W. G. v. DIJK, *L. S.*

Redevoering van Jonkh. Mr. H. W. A. J. VAN ASCH VAN WIJCK, nopens de uitdrooging van het Haarlemmermeer

EDEL MOGENDE HEEREN!

Belangrijk zijn voorwaar onze beraadslagingen, welke zich zoo snel binnen weinige dagen opvolgen. Zij zijn tevens even zeer verschillend in het onderwerp derzelve, als in de grondslagen der beschouwing. Naauwelijks hebben wij de edele metalen overwogen, of het water trekt onze aandacht. Bij de muntwet kwam het aan op eenige duizendsten van een wigtje zilver; dit verdeelde eenige gevoelens. Nu zijn wij dadelijk op kubiek ellen inhouds gebragt; waarlijk het gemoed wordt gedrukt, wanneer men voor de waterberging van zoo vele kubiek-ellen water geen plaats vinden kan; het hoofd duizelt, wanneer men het gewigt berekenen wil van zoo veel millioenen dier ellen water, welke, volgens de Beschouwing van de opzieners van Rijnland, nog overblijven te bergen. Mij is de vriendelijke hand onbekend, welke ons dit geschenk heeft doen toekomen. Het is hier niet de bijlage van een request of memorie, hoedanig wij vele hebben ontvangen, en aangaande welke de rapporten onzer Commissie tot de verzoekschriften ons doorgaans voorloopig hebben voorgelicht. Nu worden wij zoo op eenmaal verrast en vergast met dit kostbare geschenk. Verrast, zeide ik, omdat [illegible] bij mij de overtuiging ten voordeele dezer wet reeds was gevestigd; en ik zoo op eenmaal die overtuiging als overstelpt zag door eene onberekenbare massa waters, het schrikbarende resultaat der becijferingen van de opzieners van Rijnland. Mijne overtuiging, zeide ik, was bijna verplet, toen ik, hoe kort de tijd ook was, de lezing daarvan ondernam. Ik had echter alle oogenblikken, welke ik vinden kon, besteed, om die Beschouwing te overwegen; toen daags vóór de discussie, de belangrijke tabellen werden rondgedeeld; de uitkomsten van jaren lang gedane peilingen en observatien; te moeijelijker nog om vergeleken te worden, daar eenige in Nederlandsche, andere in Rijnlandsche maat waren vervat. Deze late toezending ontnam bij mij iets van de waarde van het geschenk. Bij de herhaalde lezing der beschouwing echter kwam ik van lieverlede van den eersten indruk terug. Toen ik op bl. 10 las, dat de berekeningen op de mingunstige maand van November waren gegrond; toen ik las, dat Rijnland in die maand nog een vruchtgevend land is; dat men ook December niet moest bezwaren, toen dacht ik op eenmaal in eene andere luchtstreek te zijn overgebragt. Toen ik verder den hevigen storm van 29. November 1836 hoorde vermelden, als eene gunst voor Rijnlands waterstaat, en die van Kersmis van dat jaar als eene tweede gunst; toen ging in mijn hart de bede op: de Hemel beware ons voor de vermenigvuldiging van zoodanige gunstbewijzen. Wanneer ik geene berekening zag maken, gegrond op de verhooging van den Rijn door de Noord- en Noordwesten winden, welke wij veelal in het voorjaar hebben, noch op de stormen uit die windstreken; noch op den Noord-Oosten storm, waardoor de Rijn wel eens zoodanig wordt opgezet, dat de waterloozende Sluis te Bodegraven tot eene waterkeerende sluis moet dienen. Toen ik zag beweren, dat de opstuwing van water op 100 ellen op eene lijn berekend zijnde, er een hellend vlak van 19350, even als of het met eene regte lijn geteekend ware, zoude veroorzaken, twijfelde ik eenigzins aan de [illegible] van eene natuurwet, op welke de stelling gegrond zoude zijn; welke ontzettende hoogte, dacht ik, zal de Noordzee dan wel oprijzen, als zij uit het Kanaal het water tegen onze duinen zal hebben opgestuwd. Toen ik zag beweren, dat het in drooge zomers ingelaten water, zonder dat het door uitwaseming zoude verminderd, of geheel daardoor opgenomen zijn, de watermassa zoude vermeerderen, en de waterberging verzwaren: even als of het niet successief werd ingelaten, en naar gelang dat het uitdampte, of in den grond wegzonk, weder werd aangevuld. Toen ik dit alles tot grondslag der berekende millioenen

---

MENGELWERK.

Tot bidden u bevlyt, ayt neerstelicke waeckende,
Want gy weet uur noch tydt, wanneer u 't quaet is naeckende.

Deze gulden sprenk voor de Witte Poort te Leijden, hebben wij vroeger meermalen aangehaald, om daaruit aanleiding te nemen tot opwekking onzer landgenooten, om toch niet altijd zorgeloos en gerust in te sluimeren, terwijl de verborgen vijand waakt. Bij herhaling maakten wij onze lezers oplettend op de geschiedenis; daaruit toonden wij aan hoedanig de fransche staatkunde, door alle tijden heen, ten opzigte van ons Vaderland, Belgie en de Rijngewesten was werkzaam geweest. Nog onlangs betoogden wij, dat onder allerlei regeringsvormen en ministerien, Frankrijk het begeerig oog had geslagen naar den noordelijken en noord-oostelijken grens, ten einde zich, zoo het best, beter aan die zijde te afronderen, en, kon het zijn, deszelfs quasi natuurlijken grens te herwinnen. Dat nog tegenwoordig dezelfde begeerte, ja, met meer kracht en minder bewimpeling dan ooit, gekoesterd wordt, bewijzen de dagbladen van verschillende partijen, welke ieder, ofschoon met geheel andere bedoelingen, bij de natie dezelfde zucht tot zijns naastens goed trachten levendig te houden. Ja, (wij moeten het rondelijk belijden) had niet de gematigde geest van het betere, rustige en industrieele deel van dat volk, ondersteund door de altans uitwendig blijkbare vredezucht van Frankrijks tegenwoordigen beheerscher zelve, deze bewegingszucht beteugeld en deze vlammen van oorlogszucht gedoofd, dan gewis stond nu reeds Europa in volle vlam, en zou hetzelve alreeds de vuurproef van 1815 op nieuw hebben moeten doorstaan. Gode zij dank! echter, tot nu toe zijn wij voor deze rampen bewaard gebleven; tot nu toe heeft de staatkunde en, zoo wij gaarne gelooven, ook de persoonlijke edeldenkendheid van LODEWIJK PHILIPS de vlammen zoo in Frankrijk als in het naäpend Belgie weten te smoren, altans tot nu toe weten tegen te houden, om in vollen gloed los te barsten. Ja; maar tot nu toe — en wat nu? — Beslissen, willen wij niet, noch voorbarig vooruit loopen; Kwade profeten doen ons gewoonlijk de toekomst zien door het zwart berookt glas van vrees en zwaarmoedigheid. Doch ook aan den anderen kant zijn wij verre van in deze ver vooruitziende dagen, in dit tijdperk van buitenlandsche woeling en hartstogt, blinde gerustheid, laffe zorgeloosheid te prediken bij Nederlanders, die in het oogenblik van losbarsting, den eersten stoot zouden te verduren hebben, en, zoo om staatkundige als geografische redenen, het hardst zouden worden aangevallen; hiervoor beware ons den Hemel! — Neen, als aan ons vaderland hartelijk verkleefden, als innige vrienden van het geliefde Oranjehuis, als getrouwe onderdanen van den besten Koning, roepen wij u, o zijne en onze landgenooten! met luider stemme toe: ZIJT BIDDENDE EN WAKENDE! — *Want gij weet uur noch tijd wanneer u 't kwaad is nakende.* — En welk kwaad bedreigt ons dan? — De Belgen? — Over het groote vraagstuk in zich zelve verdeeld — de Belgen zoo moedig, dat ze zich achter de fransche politiek verschuilen? — O neen, maar hunne meesters de Franschen? — O ja — hunne beweegzucht, hunne woelingen, hunne *coalitie*, (thans zoo niet geheel toch nagenoeg, volgens onze voorspelling, zegevierende). Van die coalitie, wanneer dezelve op het rust en vredegezinde deel der natie de overhand verkrijgt, vreezen wij de poging tot verwezenlijking der altijd bedoelde uitbreiding, en wie zal die woede beteugelen? Wie de bewegingszucht, altans binnen Frankrijks eigen grenzen beperken? Wie verhoeden, dat het fransch kanon niet andermaal Duitschlands en Hollands bolwerken beuken? Zal dit LODEWIJK PHILIPS *blijven* doen? *kunnen* blijven doen? — Zal een *nieuw* ministerie in den geest der coalitie dit *willen* doen? — Zal (genomen, dat de wil tot vredebehoud van Frankrijks Vorst in strijd blijft met die van een nieuw ministerie) deze wil kracht genoeg hebben, om *vol te houden*, of zal, medegesleept door den stroom, deze wil die des bewegen volks magnetisch moeten *volgen*, en dan zeggen aan Europa: »ik wilde wel anders, maar ik

kubiek-ellen zag aangenomen, bekwam ik van den schrik; en de beschouwing zelve wierd mij toen van veel minder waarde, dan de daarbij gevoegde tabellen.

Dan de lezing van dezelve bragt mij terug op het grondgebied der oude geschiedenis: op dat der topographie van dit gedeelte des lands: en, mag ik er bijvoegen, op dat der regtskunde. — Aangaande *het eerste*, dacht ik, kan er oudtijds wel een Rijnland bestaan hebben, indien het nu eene waterberging als deze, en eene zoo groote vermeerdering van middelen van afvoer behoeft? Ten opzigte van *het tweede*, hoe moeten toch, de naast aan Rijnland gelegen waterdistricten het maken, terwijl hun geen Haarlemmermeer ten dienste staat? en aangaande *het derde*: Heeft Rijnland een bezitsregt op dat Meer? en worden er door de droogmaking eenige eigendomsregten verkort?

Vergun mij E. M. H. bij de behandeling van ieder van deze punten, eenige oogenblikken uwe aandacht.

Ik gewaagde van het geschiedkundige gezigtspunt: hiervan geloof ik, dat men veilig kan uitgaan, wanneer men over den toestand eener landstreek onbevooroordeeld eenig juist begrip wil maken. — Zoo immers dacht ik hierover, toen over de verbetering des waterafloops der landstreek, oudtijds door de rivier de Eem doorsneden, mijne meening ontvouwde: dit deed ik voorafgaan door eene Proeve over den ouden toestand dier landstreek; want uit het gene oudstijds was, kan men toch wel met eenigen grond besluiten, tot dat, wat zijn kan. Het was op grond van die beschouwing, dat ik de verbetering dier waterafleiding voordroeg door het herstellen van den vorigen waterafloop; een ontwerp, hetwelk gebleken is met 120,000 guldens uit te voeren te zijn, volgens eene bepaalde opneming, op last van het Ministerie van Kolonien, Nijverheid en Waterstaat, in 1831 gedaan. Hierdoor zoude eene oppervlakte gronds, welligt even groot, doch mogelijk minder vruchtbaar dan het Haarlemmermeer, veel verbeterd, of geheel aan de woestheid onttrokken kunnen worden. Beter dunkt mij is zoodanig een grondslag dan de beoefferingen, hoedanig wij die nu hebben ontvangen! Volgens dezelve kan er geen Rijnland bestaan hebben, het moet een groot moeras zijn geweest, nadat de mond des Middelrijns in de negende Eeuw, door de toen heerschende stormen was toegewoeld. Vóór dien tijd vloeide de Middelrijn, als een hoofdtak des Rijns, in vollen stroom van Wijck bij Duurstede af naar Utrecht, en door de Rijnlanden heen in de Noordzee: de afwatering van de Rijnlanden was den toen, even als van die aan de Waal en aan de Maas gelegen, niet noordwaarts maar westwaarts naar de Noordzee. Doch het was toen toch een graafschap, hetwelk graaf *Dirk de III.* wenschte te bezitten. Waarom was het dan den strijd waardig, welke Bisschop *Adelbold* tegen hem voerde in de elfde eeuw? Waarom de tusschenkomst van de Keizers van Duitschland, *Hendrik II.*, *Hendrik III.* en *Hendrik IV* en de herhaalde oorlogen van 1018—1076? Waarom hebben de talrijke geslachten der Hollandsche edelen dit moeras met hunne kasteelen, als het ware, bedekt, wier namen, door *Simon van Leeuwen* in zijne Costumen en Usantien van Rijnland opgegeven, eene zoo lange lijst uitmaken: de treffelijkste adel van Holland was de Rijnlandsche adel, hoe heeft die dan in dit moeras gewoond?

Dan of de geschiedenis is eene fabel, de charters zijn verdichtsels, of er bestond een Rijnland, en het was een welvarend en vruchtbaar land, ook toen de mond des Middelrijns verstopt was. Het had toen zijne uitwatering, door het Spaarne, naar het Y; doch de instrooming van het rijnwater duurde voort, en hieruit zijn bij overstroomingen waarschijnlijk de tot meeren aangegroeide kolken ontstaan: het Leidsche en andere meeren ten noorden van den Rijn gelegen; dit noopte Graaf *Floris III.* om den Rijn bij Zwadenburg af te sluiten door eenen dam, welken hij, bij eene uitspraak van Keizer *Frederik I.*, verpligt werd weg te nemen. Deze bekende uitspraak van 1165 doet zien, dat toen nog de Rijn het water, zoo uit Utrecht als uit Gelderland ontving, want het was op aanklagte van den graaf *van Gelder*, evenzeer als op die van den bisschop van Utrecht, dat Keizer *Frederik* die uitspraak deed. *De aperienda flumine Rheni ut liberius currat.* Doch toen ten gevolge der zeevloeden, voornamelijk van die in de elfde eeuw, zoo als die van 1170, welke een deel van Friesland verzwolg, de Noordzee, dieper landwaarts in, zijne kracht begon te oefenen, werd een' dijk langs het Y gelegd, *de Wendeldijk* genaamd; de Spaarne bleef open, of was met een dam gesloten; en bij een charter van den Roomsch Koning *Willem*, in het midden van de dertiende eeuw, werd het Heemraadschap ingesteld, en het leggen van eene sluis (in 1253) te Sparendam aan hetzelve toegestaan. Bij de oudste charters van Rijnland, wordt onder anderen gezegd, dat de wilde zee in Rijnland stroomde; bij het charter van graaf *Floris V.* (van 1285) bevestigde hij die zijns vaders; in zijnen tijd schijnt de sluis te Sparendam te zijn gelegd of voltooid. Aan die instrooming van het Y kan het oude Haarlemmermeer en het Spieringmeer worden toegeschreven. Zoo lang die Meeren nog afgezonderd bleven, door tusschen dezelve gelegen landen, schijnt de uitwatering aan het Spaarne genoegzaam te zijn geweest. Immers in het midden van de veertiende eeuw (1363) was de toestand van Rijnland niet ongunstig, want toen werd de inlating van het water uit het Groot Waterschap van Woerden, door hertog *Albrecht van Beijeren* geregeld, onder den last van eene eigene sluis te Sparendam te bouwen. Dan hoe grooter de meeren werden, hoe meer de toestand van Rijnland verergerde; tot dat eindelijk het groot Haarlemmermeer is bijeen gevloeid. Toen waren de sluizen aan het Spaarne niet meer genoegzaam; toen eerst werd het noodzakelijk die aan Halfwegen te bouwen; het Meer bleef zijne verwoestingen rondom zich voortzetten, ieder voor hem gunstige stormen vermeerderde zijn gebied zoodanig, dat tachtig jaren geleden, Leiden en Haarlem, beide evenzeer verlangden naar de droogmaking van dat Meer; de laatste Stad wel onder het uitdrukkelijk beding, dat er geene afleiding naar Katwijk zoude worden daargesteld. Uit deze beschouwing schijnt het mij toe voort te vloeijen, dat de toestand van Rijnland *steeds ongelukkiger is geworden*, met iedere vergrooting van het Haarlemmermeer, zoodat men telkens nieuwe middelen van uitwatering heeft moeten daarstellen. Het is buiten mijn vak de natuurkundige redenen te onderzoeken, welke dit verschijnsel kunnen ophelderen. Ik heb mij de vraag wel eens voorgesteld, of het ook zijn kan, omdat het hemelwater, op den grond nedervallende, meer uitdampt door de werking van de warmte op den grond, door het opnemen van het water tot voeding van kruiden, planten of boomen, dat het doorzakt in den grond; terwijl wanneer het op een waterplas valt, het langer in zijnen natuurlijken toestand blijft, zoodat op eene waterplas van zekere oppervlakte, meer hemelwater blijft staan dan op eenen grond van gelijke oppervlakte? Dit laat ik den natuurkundigen over te onderzoeken; doch op grond der geschiedenis meen ik het alleen als verschijnsel te mogen opnemen, om er dit gevolg uit af te leiden, dat een groot binnenlandsch Meer op den waterstaat van eene landstreek, binnen welke het gelegen is, veeleer eene noodlottige dan eene gunstige werking uitoefent.

(*Vervolg hierna.*)

ENGELAND.

LONDEN 20. Maart. Ons gouvernement laat eene expeditie naar de Zuidpool uitrusten. De Terror en de Erebe zijn daartoe bestemd; — het bevel is opgedragen aan kapt. *James Ross.* Men zal ook astronomische waarnemingen bij de Zuidpool doen.

— De wet, volgens welke de bestaande korenwet zoude worden afgeschaft, is gisteren in het Huis der Gemeenten met 342 tegen 195 stemmen verworpen.

— Het Gemeente Huis heeft de begrooting voor het leger aangenomen. De sterkte wordt daarbij op 89,000 man bepaald, waarbij 20,000 man voor de dienst van O. Indië.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE den 21. Maart.

De eerste Kamer der Staten-Generaal is gisteren vergaderd geweest. De centrale afdeeling heeft verslag gedaan nopens het ontwerp van wet, houdende wijziging op de bestaande wet op de munt, hetwelk den 18. dezer bij de Kamer was ingekomen. Voorts heeft die Kamer van de Tweede Kamer ontvangen het ontwerp omtrent de geldleening tot droogmaking van het Haarlemmermeer, hetwelk eergisteren door de Tweede Kamer is aangenomen. (*Beide wetten zijn ook door de Eerste Kamer aangenomen.*)

— Graaf *Orloff*, adjudant-generaal des Keizers van Rusland, die thans met de plaats bij Z. K. H. den grootvorst-troonsopvolger bekleed is, welke door wijlen Prins *Lieven* werd vervuld, wordt in den loop dezer week alhier verwacht en zal zijnen intrek bij Z. Exc. den gevolmagtigden minister van Rusland nemen. Verder verneemt men, dat de genoemde grootvorst, bij Hoogstdesszelfs komst in deze residentie, aan het paleis van Z. K. H. den Prins *van Oranje* zal afstappen.

---

kon niet anders?" — De tijd zal alles leeren; hartelijk wenschen wij in het belang van ons vaderland, in dat van den algemeenen vrede, ook in dat van Orleans dynastie; ja, van Frankrijks waar belang, dat Koning LODEWIJK PHILIPS den vrede met zijne bondgenooten en naburen wete aan te houden en te handhaven; hartelijk wenschen wij, dat hij opregtelijk de hand leene, om de Belgische kwestie daadwerkelijk te voleindigen, en alzoo tot bevestiging van de algemeene rust mede te werken. Doch terwijl wij deze gelukkige uitkomsten van den Hoogen Wereldbestuurder vurig afsmeken, zoo laat ons inmiddels *naarstiglijk* WAKEN; waken aan onze grenzen, met zich verder versterkende magt van krijgstuig en krijgers; waken in tot geduchte tegenweer op nieuw omharnaschte vestingen; waken achter onze dijken en rivieren, des noods met onze, als de nood riep, *strijdvaardige* schutterijen, ja werd het (dat God verhoede!) nog noodiger met de geheele gewapende weerbare natie. Laten onze zeehelden waken op de zee, aan de riviermonden, op onze stroomen, in welbemande en toegeruste kielen. Laat, om dat onze sijmpathien, onze geldbelangen, onze behoeften, de liefde tot ons kroost, den vrede verlangen, daarom het krijgsgerugt ons niet afschrikken. Iedere tijding, dat onze Bondgenooten zich aan onze en hunne grenzen in geduchten tegenweer stellen en ook van hunne zijde eenen dam van oorlogsmannen tegen vreemden indrang opwerpen, verheuge ons! Iedere uitstel, iedere weifelachtigheid, iedere lauwheid, iedere te bekrompen berekening onzer vrienden, bedroeve ons daarentegen! Getuigde het de geschiedenis, zelfs van lateren tijd, niet te luide, dat die zelfde lauwheid bij Frankrijks bedreigingen, oorzaak was van onzer buren eigene overmeestering, door het in den steek laten zitten van onze vaderlandsche armee (1793—94 onderanderen) — dan zouden wij ons zelve van wantrouwen en zwartgalligheid moeten beschuldigen, doch wij willen liefst het best gelooven van onzer buren naarstige waakzucht; hopen, dat de duizende soldaten, de groote armee-korpsen, welke telkens dage in de nieuwsbladen paraderen, werkelijk tot grensverdediging toesnellen, even *werkelijk* als onze armee, en die van Frankrijk en Belgie tot de tanden gewapend staan; en dat niet tot eenigen aanval, neen, maar alleen om te *waken*, dat zij en wij niet onvoorziens overvallen worden, om te zorgen tot gezamenlijke zelfsverdediging, om te waken, dat uit het traktaat van Weenen niet verdere bladen worden uitgescheurd. *Houdt wat gij hebt, op dat niemand u de kroon ontroove*, zegt de Apostel in eenen zedelijken zin. — Wij herhalen dit in eenen staatkundigen — en waarom zouden wij dit niet met allen ijver doen? — Waarom zou de vaderlandsche grond ons minder dierbaar zijn nu dan vroeger? — Staat daar niet even moedig als voorheen, de *levende* Waterloosche Leeuw van de spitse onzer dapperen? Nog is het lidteeken niet vergroeid in zijne borst van het Napoleontisch lood; maar meer nog dan dat, nog gloeit onder de wonde dezelfde vaderlandsche heldenborst en in zijn hart stroomt nog onvervalscht het bloed van FREDERIK HENDRIK en van JOHN WILLEM FRISO. — Bidden wij dus landgenooten den God onzer Vaderen, dat Hij ons en Europa beware bij den vrede, dat Hij de raadslagen verstore van de mannen des bloeds, die haken naar onze schatten en onze landpalen; en daarentegen den moed ondersteune dier waarachtige vredevrienden, zoo wel in Frankrijk als Belgie, welke welmeenend den vrede wenschen te behouden en handhaven; doch bezweken deze braven, waaronder wij zoo gaarne *op den duur* Frankrijks tegenwoordigen Koning wenschen te rangschikken, zoo laat ons *dan* en *nu reeds* met dubbele zorg WAKEN; want dat waken blijft den vijand niet onbekend en is reeds van zelve een krachtig middel om te bewerken, dat ook hij niet ligtvaardig het zwaard trekke, omdat ook de tegenstander wel weet, dat zij, die het zwaard gebruiken of het eerst trekken, zelve door het zwaard kunnen vergaan. (*)

P. P.

(*) Juist onder het zetten van dit stuk, van een geacht Correspondent, ontvingen wij de tijding van de aanneming van het traktaat door de Belgische Kamera; ofschoon dit stuk vele dagen vroeger gesteld is, behelst het vele wenken en waarheden, welke belangrijk *blijven*.

UTRECHT den 22. Maart.

Heden had hier weder de plegtige uitdeeling der prijzen aan de meest uitmuntende leerlingen van het Gymnasium plaats. Daar de Rector door ongesteldheid belet werd, om deze plegtigheid te bestieren, zoo trad daartoe de Prorector, de Heer EKKER, op, die dezelve opende met eene voorafspraak over den voortdurenden bloei van het Gymnasium en eene aanspraak aan den Edel Achtbaren Heer Burgemeester, die voor het eerst als Curator dit feest met zijne tegenwoordigheid vereerde. Hierna hielden drie van de zeven jonge lieden, die van het Gymnasium naar de Hoogeschool bevorderd waren, hunne redevoeringen, waarna zij de Heeren Curatoren voor de prijzen, en de Onderwijzers voor hunne zorg, aansporingen en moeite bedankten. Twee der zeven, *A. H. Falck* en *P. Brouwer*, werden met loffelijke getuigschriften van bestede vlijt naar de lessen van het Hooger Onderwijs bevorderd.

De eerste der drie jonge lieden, die het redenaars gestoelte beklommen, *L. C. van Goudoever*, hield eene redevoering *over de oorzaken van den ondergang van het Romeinsche rijk in het Oosten*; de tweede, *J. Tideman*, wijdde uit *over het belangrijke nut, dat de ijverige beoefening der Wetenschappen aan ieder aanbrengt*, en de derde, *J. J. de Geer*, ontwikkelde, *hoe de Persische oorlogen de Atheners tot het toppunt van bloei en roem gebragt hebben.*

Hierna werden van iedere orde de leerlingen, die met prijzen beschonken waren, door den Heer EKKER, met eene aanspraak geluk gewenscht, terwijl de prijzen uitgereikt werden, en zij bedankten Heeren Curatoren met eene gratiarum actio. Deze jonge lieden in de verschillende klassen en orden waren: *J. C. Verhoeff*, *J. J. van Toorenenbergen*, *J. Evertsen*, *H. L. Vinke*, *W. Francken*, *H. Pieterse Antz.*, *H. J. van Gruting*, *G. H. J. van Scheviechaven*, *W. van Wetering*, *H. J. P. van der Linden*, *J. E. van Loenen*, *W. H. van Goudoever*, *A. van der Kloes*, *E. Lintelo de Geer*, *P. M. Adèr*, *W. H. Abbring*, *N. H. de Graaf*, *J. de Jonge van Zwijnsbergen*, *P. A. van Toorenenbergen*, *F. J. C. Schook*, *J. H. de Gier*, *J. D. Musquetier*, *C. G. A. Schusler*, *Otto van Romondt*, *G. A. J. Beckers*, *J. W. A. Rooyaards*, *L. P. Taats*, *W. van Gruting*, *A. van der Rombarde de Brauwer*, *N. G. Sorbéry*, *A. Brunting*, *W. Roelofs*, *G. H. G. Nat*, *E. Bouman*, *L. A. Reuvens*, *E. H. M. van Daehne van Varick*, *O. Abbring*, *G. L. van Vlaanderen*, *N. de Wilde*, *E. C. van den Berg*, *S. Nagel*, *A. van Eijk*, *E. van Rees*, *W. F. Koch*, *M. J. L. Heijligers*, *W. B. J. van Eijk*, *A. van Toorenenbergen*, *G. J. Heitz*, *G. F. W. van Helmond*, *W. Platter*, *F. A. Huntendam*, en *J. van Straaten*.

De plegtigheid, met orgel-muzijk geopend en afgewisseld, werd door eene talrijke schaar van toehoorders bijgewoond, vooral echter van de zoodanigen, die in de openbare loffelijke vereering van het gedrag en de vlijt hunner kinderen of betrekkingen een waar belang stelden.

UTRECHT 24. Maart.

De overdragt van het Rectoraat der Akademie, op den 21. dezer, waarvan wij in onze vorige hebben gewag gemaakt, is des avonds besloten door eene serenade van Heeren Studenten.

— Wij vernemen met genoegen, dat onze stadgenoot, de heer *D. van der Kellen*, stempelsnijder bij 's Rijks munt alhier, van Z. M. den Keizer van Rusland, een prachtigen ring met brillanten ten geschenke ontvangen heeft, voor zijn vervaardigden gedenkpenning op den 25. verjaardag van 's konings regering.

— Uit Zwolle verneemt men, dat er in de volgende maand in die stad eene buitengewone zitting van de Staten der provincie Overijssel zal worden gehouden. Men verzekert, dat in die vergadering overwogen zal worden, welke middelen er aan te wenden zijn, om te voorzien in het bestaande te kort op de provinciale begrooting voor 1839, hetwelk hoofdzakelijk zou veroorzaakt zijn door de invoering der regterlijke magt en door de te bouwen localen, te doene geldopnemingen en verdere blijvende uitgaven.

BIJ DEN BURGERLIJKEN STAND te Utrecht, zijn van den 17. tot den 24. Maart 1839.

Ingeschreven: Gehuwden 4 Paar. Geborenen 32. Overledenen 31; waaronder geen doodgeborenen.

BELGISCHE BERIGTEN.

Brussel 20. *Maart.* Sedert gisteren hebben er eene menigte arrestatien plaats gehad. Heden morgen 11 ure zijn alleen uit eene herberg in de Hoogstraat een twaalftal opgehaald. Zij waren wat luidruchtig tegen ons voorbeeldig bestuur. Dingsdag waren een twintigtal werklieden buiten de Naamsche poort vrolijk en zongen dansende volksliederen. Dadelijk waren de gendarmen bij de hand, die verscheidene zangers naar de gevangenis sleepten. Het zingen is in Belgie verboden en het overluid praten nog strenger.

— De heer *Gendebien* heeft ook zijn ontslag genomen als lid van den stedelijken raad van Brussel, en zal Belgie verlaten. Even als *de Potter* treedt hij van het belgische tooneel en wordt fransch burger.

Brussel, 22. Maart. In den senaat hebben eenige leden stukken ter inzage gevraagd; doch de ministers van *Leopold* hebben ze geweigerd. De beraadslagingen over de 24. art. duren voort.

— *De Potter* heeft weder een brief in de dagbladen doen plaatsen, waarin hij de Belgen opruit, om *Leopold* weg te jagen.

— Bij Turnhout hebben reeds oproerigheden plaats gehad.

Bijzondere Berigten.

»*Parijs* 22. *Maart.* Men heeft nog geen ministerie kunnen bijeenbrengen. Men wil elkander niet verstaan. Deze onzekerheid werkt nadeelig op de beurs. De 5 pCt. 108,55 à 65. 4 pCt. 101,75. 3 pCt. 79, 70 à 75. Nap. 106. Sp. 21 à $20\frac{1}{2}$. Port. 22.

»De heer *Thiers* zal niet in het kabinet komen. De heer *Soult* is heden weder bij den Koning geweest en heeft zich daarop naar den heer *Humann* begeven. Deze beiden zijn door Z. M. uitgenoodigd. De heer *de Montalivet* is heden bij den Koning geroepen en heeft daarop een bezoek bij den hertog *de Broglie* afgelegd, om dien heer over te halen."

ADVERTENTIEN.

gen, met Stookplaatsen en Kasten, Keuken, Kelder en Zolders, zoo voor- als achter.

Te aanvaarden 1. Mei 1839.

No. 2. Een HUIS of WONING, staande en gelegen te Utrecht, aan de Oostzijde van de Catharijnestraat, Wijk C. No. 897; bij de week verhuurd om f 1,20.

No. 3. Drie bunders, 40 roeden, 63 ellen best en wel toegemaakt WEILAND, gelegen onder Oostveen, gemeente Maartensdijk, strekkende van den Kwakkeldijk, tot aan den Blaauwkapelschen weg, belend aan de eene zijde door den Wel Ed. Geb. Heer Mr. S. J. M. VAN GEUNS en aan de andere zijde door A. VEENENDAAL, dadelijk te aanvaarden.

No. 4. Eene wel ter neringstaande HUIZINGE en BROODBAKKERIJ, staande en gelegen te Utrecht, op den hoek van de Muntstraat, aan de Zoutstraat, Wijk G. No. 392; voorzien van een Voorhuis of Winkel, mitsgaders vier Kamers, Kelder, Zolder, enz.; verhuurd aan J. VAN ECK VAN DER SLUIJS, tot 1. Nov. 1849, om f 180 in het jaar.

Breeder bij Billetten en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

---

(780) *,* De verkoop der WATERMOLENS van de gecombineerde Polders van Breukeleveen, Tienhoven en de Weerkampen van de Loosdrecht, welke bepaald was, aan het Kraaijennest, onder Breukelen St. Pieters, op Vrijdag den 5. April 1839 wordt uitgesteld tot *Vrijdag den 17. Mei* 1839 voormiddags elf ure, ter genoemde plaatse.

---

(781) *,* Men zal op Zaturdag den 6. April 1839, des namiddags ten 5 ure, in het Lokaal der Openbare Verkoopingen, te Utrecht, achter St. Pieter, veilen:

Een HUIS en AANBEHOOREN, staande te Utrecht, aan de Noordzijde van de Korte Smeesteeg, Wijk A. No. 441, belend door de eigendommen van de Wed. NEUHAUS en GEUKE.

Breeder bij Billetten omschreven en nader onderrigt te bekomen ten Kantore van den Notaris N. DE GRAAF, te Utrecht.

---

(782) *,* Op Dingsdag den 9den April 1839 en drie volgende dagen des voormiddags ten 10 ure, zal men aan de *Huizinge* staande binnen Utrecht aan de Oostzijde van de Nieuwe Gracht, nabij de Schalkwijksche steeg, Wijk A. No. 907, ten overstaan van den Notaris JACOB HENDRIK VAN SCHERMBEEK, in het openbaar en voor kontant geld verkoopen: EENEN ALLEZINS DEFTIGEN EN ZINDELIJKEN INBOEDEL, bestaande in Mahonijhouten Linnen en Kleederkasten, Secretaires, Chifonnieres, Kommode en Hoekbufet, dito Tafels, Stoelen en Kanapé's, Staande Horologien en Pendules, Parelen, Juweelen, Gouden en Zilveren Werken, Pleated en uitmuntend Oost-Indisch Lakwerk, supra fijn Tafel- en Beddenlinnens, Porcelein, Kristal, Glas- en Aardewerk, kapitale heldere Spiegels, welgevulde Bedden, met hun toebehooren, Katoenen- en Wollendekens, Spreiën, kostelijke Smirnasche Tapijten, Vloerkleeden, Karpetten, Gordijnen, Matrassen, Mangel, Persen, Koper, Tin, Blik, IJzer, Hout- en Mandenwerk, eenige Boeken, en eene Koets; alles nagelaten door de Wel Edel Geboren Vrouwe JACOBA MARIA LODIESIEO, Douairière van Zijn Excellentie den Heer HENRICUS ALBERTUS WIESE, en op Maandag den 8sten April 1839 des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure in gemelde Huizinge voor ieder te bezigtigen, terwijl de notitie van voorschreven Inboedel à 10 Cents te bekomen is aan het Lokaal van Verkoopingen achter St. Pieter.

---

(783) *,* Op Zaturdag den 20. April 1839, des namiddags ten vijf ure, zal te Utrecht, in het Lokaal der Verkoopingen, achter Sint Pieter, Wijk F. No. 363, in het openbaar worden geveild en verkocht:

Een hecht, sterk, wel doortimmerd WINKEL-HUIS, waarin de affaire in Gouden en Zilveren Werken, sedert meer dan honderd jaren en nog met het beste gevolg wordt uitgeoefend, en tevens zeer geschikt tot het drijven van alle andere affaires, met deszelfs ERF, GROND, TUINTJE, KELDERS en KLUIS, aan het water uitkomende, staande en gelegen te Utrecht, aan de Oostzijde van de Oude Gracht, tegen over de Jansbrug, Wijk G. No. 36, voorzien van een WINKEL of VOORHUIS, vier KAMERS, allen behangen, met Stookplaatsen en Kasten, een KLEIN KAMERTJE, KEUKEN, ZOLDER met afgeschoten KAMERTJES, enz. — Te aanvaarden 1e. Junij aanstaande of eerder; — terwijl van af den 3. April nadere onderrigtingen te bekomen zijn, ten Kantore van de Notarissen BOERS en VAN SCHERMBEEK, te Utrecht.

Brieven *franko*. NB. Zijnde deselve Huizinge *met de Affaire* te rekenen van den 3. *April gemeld*, inmiddels *uit de hand te koop*.

Uit de hand te Koop.

(784) *,* Een aangenaam gelegen BUITENVERBLIJF, in de omstreken van Amersfoort, bestaande uit eene welingerigte HUIZINGE, met berging voor Rijtuig, Stal en Moestuin, beplant met uitgezochte Vruchtboomen, Plantsoen met opgaande Boomen, Hakhout, en Goud-Visch-Kom, Jagt en Visscherij; voorts met eenige Bunders zeer goed BOUW- en WEILAND. — Te bevragen *franco* Brieven bij C. L. GERRITS, aan den Plompentoren, No. 685, te Utrecht.

Bij denzelven wordt tevens TE KOOP aangeboden eene ruime HUIZINGE, met dertig Roeden TUIN, tot eene HERBERG ingerigt, gelegen in de Maliebaan, te Utrecht.

TE HUUR.

(785) *,* Eene *HOFSTEDE* met deszelfs HEEREN HUIZING, TUINMANS WONING, KOETSHUIS en STALLING, ENGELSCH PLANTZOEN, MOES- en BROEITUINEN; aller aangenaamst gelegen aan de rivier de Vecht, tusschen de Dorpen Breukelen en Maarssen. Te bevragen ten kantore van den Makelaar E. ZWEERTS, op de Reguliers Gracht, hoek Keizersgracht, te Amsterdam.

TE HUUR.

(786) *,* In een Toehuis, op het beste gedeelte der Oude Gracht te Utrecht, een royaal DUBBEL BOVENHUIS, van vier groote Kamers en vier dito kleinen, allen met Jalousien, Behangen, Gestucadoord en met Stookplaatsen voorzien, Provisie-, Knechts- en Meiden-Kamers, diverse Kasten, Keuken, afgesloten Zolder, Wijnkelder, Kelder voor Hout en Turf, enz.; Pomp, groote Plaats en vrije wandeling in den Tuin. Te bevragen bij de Wed. VAN DER SCHROEFF EN ZOON, Boekhandelaars alhier. *Brieven franco.*

TE HUUR.

(787) *,* Voor een matigen prijs. Een wel betimmerd BOVENHUIS, met vrijen opgang, buiten de Waardpoort, naast de O. R. Kerk, Wijk M. No. 110, voorzien van 4 Kamers, Keuken en Zolder, gebruik van Kelder, Bleekveld, enz. Te bevragen bij LIMBEEK, Mr. Timmerman, te Utrecht.

TE HUUR.

(788) *,* Met primo Mei een net *BETIMMERD HUIS*, bestaande in drie achtereenvolgende Kamers, een Keuken, Kelder en Tuin; staande aan het Stads Singel te Utrecht. Te bevragen aan het Bureau dezer Courant, Lt. W.

MAGAZIJN VAN WOLLEN EN KATOENEN MANUFACTUREN
VAN
H. SPEKKERS,
in het Locaal van den Heer VAN EIJK,
Gouden Leeuw, te Utrecht.

(789) *,* Brengt ter kennis der geëerde Dames dezer stad en het publiek, dat zijn Magazijn nog maar voor korten tijd alhier zal geopend blijven, heeft dienvolgens zijn Magazijn op nieuw in alle artikelen gesorteerd en gesteld

ONDER FABRIJKSPRIJS.

Onder dankbetuiging voor de ruime gunst, waarmede hij zich alhier zoo zeer heeft en nog dagelijks meer en meer vereerd mag zien, in aanmerking nemende, zal hij zorg dragen niet alleenlijk bij deze, maar ook bij eene kort aanstaande terugkomst het volle vertrouwen der geëerde Dames en het publiek waardig te maken en ook steeds te verblijven.

NB. De finale sluiting van het Magazijn zal bij eene navolgende Advertentie bekend doen worden.

---

(790) *,* STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ voor den NEDER- EN MIDDEL-RIJN, *Kantoor te Rotterdam*, *Boompjes*, A, 132.

De Dienst der Stoombooten dezer Onderneming, tusschen *Rotterdam*, *Dusseldorp* en *Maintz*, voor Passagiers en Goederen, is bepaald als volgt:

STROOM OPWAARTS.

Van *Rotterdam* naar *Vreeswijk*, *Arnhem* en tusschen liggende Plaatsen tot *Emmerik*, des Woensdags en Zaturdags, des morgens ten 6 ure.

Van *Emmerik* naar *Dusseldorp* en tusschen liggende Plaatsen, Donderdag en Zondag des morgens » 7 »

Van *Dusseldorp* naar *Keulen*, *Bonn*, *Coblentz* en tusschen liggende Plaatsen dagelijks, des avonds » 11 »

Van *Coblentz* naar *Maintz* en tusschen liggende Plaatsen, dagelijks des morgens » 7 »

STROOM AFWAARTS.

Van *Maintz* naar *Dusseldorp* en tusschen liggende Plaatsen dagelijks, des morgens ten 6 ure.

Van *Dusseldorp* naar *Emmerik* en tusschen liggende Plaatsen des Maandags en Donderdags, des avonds » 11½ »

Van *Emmerik* naar *Arnhem*, *Vreeswijk* en tusschen liggende Plaatsen tot *Rotterdam*, Dingsdags en Vrijdags, des morgens » 5½ »

Nadere inlichting te bekomen bij de Agenten, *de Cock en Barlen*, te Rotterdam; *P. van Dijck*, te Vreeswijk (die eene geschikte gelegenheid tot vertrek naar Utrecht zal aanwijzen); *C. W. Balk*, te Arnhem; *S. Saltzman en Co.*, te Emmerik; als mede bij *A. de Groot* in *de Leggende Os*, te Utrecht.

---

(791) *,* A. VAN BROEKHUIZEN Jr., in de Lijnmarkt te Utrecht, heeft heden aangekregen eene partij versche groote TEXELSCHE en dito ZEEUWSCHE OESTERS à f 1,60 en f 1,80 per 100. VETTE WINTERZALM 132 Centen per onc. Nieuwe ZOUTEVISCH à 15 en 12½ Cent per 5 onc. Beste LENG en ROND STOKVISCH, fijnzoute WINTERHARING, BERGSCHE ANCHOVISCH, LAMOENSAP, ZOETE CHINAASAPPELEN 6 en 7 Centen per stuk, groote CITROENEN en alle soorten van MINERALE en echt BITTER WATER.

---

(792) *,* Heden is aangekomen J. M. KLEIN, met geleerde *GOUDVINKEN*, die met en zonder aangesproken te worden, differente Airtjes fluiten. Is gelogeerd in *het Zeepaard*.

---

(793) *,* Een fatsoenlijk Burger Man, van de Hervormde Godsdienst, thans zonder eenig beroep of bestaan, voor zijn huisgezin, met allerhande Kantoorzaken bekend, wenschte gaarne op een KANTOOR of MAGAZIJN geplaatst of met SCHRIJFWERK belast te worden. Adres aan het Bureau dezer Courant, onder Lett. B.

DE THEMIS.

(794) *,* Onder bovenstaanden titel, zal binnen weinige dagen bij A. SCHIKHOFF, Boekverkooper te Utrecht, worden uitgegeven: het eerste Nummer van een *REGTSGELEERD TIJDSCHRIFT*, hetwelk op onbepaalde tijden zal uitkomen.

In het eerste nummer zal het berigt van Inteekening en deelneming worden bekend gemaakt.

PRIJZEN DER NAVOLGENDE ARTIKELEN TER UTRECHTSCHE MARKT, 23. Maart 1839.

Witte Tarwe van f 9,50 tot f 11,00. *Roode Tarwe* van f 9,50 tot f 11,00. *Rogge* van f 7,00 tot f 7,50. *Garst* van f 4,50 tot f 5,20. *Boekweit* van f 6,50 tot f 7,00. *Haver* van f 2,50 tot f 3,50. *Witte Bonen* f 13 tot f 14. *Witte Erwten* f — tot f —; *Groene Erwten* f 8,00 tot f 11,00. *Graauwe Erwten* en *Capuc.* f 9,00 tot f 14,00. *Boter* f 0,80 tot f 1,00 het pond. [illegible] van f 28,00 tot f 42,00. *Aardappel.* f 2,00 tot f 3,00. *Rundvleesch* f 0,35 tot f 0,50. *Kalfsvleesch* f 0,50 tot f 0,70. *Schapen* of *Lamsvleesch* f 0,30 tot f 0.35. *Varkensvleesch* f 0,40 tot 50.

BOTER te SNEEK, den 19. Maart 1839.
f 39,50 à f 40.50. KAAS f —,00 à f —,00.

De prijzen der Fondsen waren den 23. Maart.
Werk. schuld 2½ pCt. 55 à ⅛. Dito 5 pCt. 100½ à 1¼. Kansbilj. 27½ à ⅛. Amort. Syndic. 4½ pCt. 94¾ à 5. Idem 3½ pCt. 79⅝ à 80¼. Hand. Maatsch. 4½ pCt. 179 à ⅝. Rusl. 5 pCt. 104¾ à 5¼. Inschr. op 't Grootb. 6 pCt. 70 à 70½. Dito Cert. 6 pCt. 70½ à 1. Sp. Ard. 17¼ à 18½.

UTRECHT, bij *L. E. BOSCH & Co.*